

СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПРАВА
ЛІГА СТУДЕНТІВ АСОЦІАЦІЇ ПРАВНИКІВ УКРАЇНИ

**РЕФОРМУВАННЯ ПРАВОВОЇ СИСТЕМИ
В КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ**

МАТЕРІАЛИ

IV Міжнародної науково-практичної конференції
(Суми, 21–22 травня 2020 року)

У двох частинах

Частина 2

Суми
Сумський державний університет
2020

ЛІТЕРАТУРА:

1. Кіберзлочинність в Україні. Соціальна мережа науковців. URL: <http://www.science-community.org/uk/node/16132>.
2. Баранов О. А. Кримінологічні проблеми комп'ютерної злочинності. URL: <http://www.bezpeka.com/ru/lib/spec/crim/art71.html>.
3. Манжай О.В. Досвід Великобританії, ФРН та КНР. Навчально-тренувальний центр боротьби з кіберзлочинністю та моніторингу кіберпростору на громадських засадах. Офіційний веб-сайт. URL: <http://cybercop.in.ua/index.php/naukovi-statti/80naukovi-statti/201-dosvid-velikobritaniji-frn-t-ksr>.
4. Шапочка С. В. Міжнародні стандарти з кібербезпеки та досвід боротьби з кіберзлочинністю і кібершахрайством. *Наука і правоохорона*. 2017. № 3 (37). С. 177–184.
5. Миронюк Т. В. превентивна та віктимологічна профілактика міжнародний аспект. Віктимологічна профілактика окремих видів злочинів: тези доповідей круглого столу (Київ, 29 квітня 2014 року); ред. кол. О. М. Джужа, В. В. Василевич, Т. Л. Кальченко та ін. Київ: Нац. акад. внутр. справ, 2014. 215 с.
6. Безруков Д. В. Інформаційні технології в діяльності органів внутрішніх справ: поняття, напрямки використання, перспектива. Протидія злочинності в фінансово-банківській сфері : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., м. Харків, 23 квіт. 2013 р., МВС України, Харк. нац. ун-т внутр. справ; Незалеж. асоц. Банків України, Харк. Банк. Союз регіон. представник НАБУ. Харків; ХНУВС, 2013. 286 с.
7. Волеводз А. Г. Противодействие киберпреступлениям: правовые основы международного сотрудничества. Москва: ООО «Издательство «Юрлитинформ», 2001. 496 с.

ЛЕГАЛІЗАЦІЯ ГРАЛЬНОГО БІЗНЕСУ ЯК СПОСІБ ЛЕГАЛІЗАЦІЇ (ВІДМИВАННЯ) ДОХОДІВ, ОДЕРЖАНИХ ЗЛОЧИННИМ ШЛЯХОМ

Білик Г. В.

Студентка III курсу ННІ права

Сумського державного університету

Науковий керівник: Бондаренко О. С.

к. ю. н., старший викладач кафедри КПДС ННІ права

Сумського державного університету

На сьогодні, гральний бізнес в Україні є забороненим згідно з Законом України «Про заборону грального бізнесу в Україні». Однак, починаючи з минулого року розпочався активний процес легалізації даного виду бізнесу. Перші читання нового

законопроекту вже були проведені Верховною Радою. Але дивлячись на складність різкої декриміналізації цього явища необхідно всебічно дослідити ситуацію в Україні та світі, обрати стратегію розвитку та на її основі розробити діючу законодавчу базу, яка буде діяти реально. Причиною цього стало те, законодавча заборона цього явища, не принесла бажаного результату, а лише те, що весь бізнес пішов у тінь. Це в першу чергу негативні наслідки для держави. Адже зникло джерело оподаткування, відповідно зменшення доходів до державного бюджету, а рулетка далі крутиться, адже фактично гральний бізнес далі функціонує. Це породило нові корупційні схеми, а значить підвищився рівень злочинності.

Згідно з українським законодавством, гральний бізнес являє собою діяльність, пов'язану з організацією, проведенням та наданням можливості доступу до азартних ігор у казино, на гральних автоматах, комп'ютерних симуляторах, у букмекерських конторах, в інтерактивних закладах, в електронному (віртуальному) казино незалежно від місця розташування сервера [1].

Законом України «Про заборону грального бізнесу в Україні» було заборонено гральний бізнес та участь в азартних іграх. Щодо причин такого рішення, то варто зауважити, що поняття грального бізнесу тлумачилося як анти суспільне та аморальне явище, а його заборона вимушеним кроком до захисту моральності суспільства, збереження здоров'я та власності населення. Також такі обмеження мали на меті зменшення отримання шкоди від володіння певним майном, яке може мати роль під час гри.

На сьогодні, кримінальна відповідальність за діяльність грального бізнесу встановлюється сьомим розділом Кримінального кодексу України під назвою: «Злочини у сфері господарської діяльності», а саме статтею 203-2. Крім цього, даний злочин належить до особливо тяжких відповідно до ст. 12 КК України, адже основне покарання передбачене у виді штрафу, що перевищує двадцять п'ять тисяч неоподаткованих мінімумів доходів громадян. Частина перша ст. 203-2 КК України встановлює відповідальність у вигляді штрафу від десяти тисяч до сорока тисяч неоподаткованих доходів громадян, а частина друга встановлює відповідальність за ті самі дії, якщо вони були вчинені особою, раніше судимою за зайняття гральним бізнесом, у вигляді штрафу від сорока до п'ятдесяти тисяч неоподаткованих мінімумів доходів громадян [2]. Крім Кримінального Кодексу України питання, щодо зайняттям гральним бізнесом, врегульовує ЗУ «Про заборону грального бізнесу в Україні» від 15.05.2009 року [1].

Питання легалізації є складним, для якого треба зважити всі «за» та «проти». Далі дослідимо питання позитивних та негативних змін, які може викликати питання законного

повернення казино та інших азартних ігор у буденне життя суспільства. До позитивних аспектів легалізації грального бізнесу можна сміливо віднести те, що за введення високих ставок оподаткування та визначення плати за ліцензію грального бізнесу можна значно підвищити рівень доходів до державного бюджету.

У сучасних умовах, варто звернути увагу на той факт, що знаходячись поза законом фактично цей бізнес продовжує існувати відійшовши до тіньової економіки. Це породжує нові кримінальні порушення, а тому легалізація зможе звести цей показник до мінімального, через створення ефективної, а головне законної системи регулювання відносин в сфері ігор. Також вагомим плюсом можна назвати в майбутньому відкриття нових робочих місць та підвищення рівня життя такого населення, адже нова, абсолютно законна система регулювання створить сприятливу сферу для розвитку трудових відносин [3, 6].

Перейдемо до негативних наслідків. Серед них можна відразу визначити доступність населення до азартних ігор, що може спровокувати більшу кількість ігроманів, адже розташування казино та інших азартних ігор може створювати певні «осередки» від яких можуть страждати місцеве населення. Також варто загострити увагу на питанні доступу до ігор неповнолітніх. Це вагомий недолік, який через слабку систему регулювання може звести всю позитивну природу легалізації на нуль [3].

Ще одним мінусом можна назвати проблему відмивання грошей, адже вести контроль за кількістю грошей буде доволі складно, що може породити нові злочинні схеми. Відповідно до законопроєкту № 2285-д про легалізацію грального бізнесу в Україні, не можна обійти питання запуску системи онлайн-моніторингу грального бізнесу, а саме про відстрочення її запуску на два роки, що фактично означає безконтрольність та відсутність державного нагляду за діяльністю в сфері азартних ігор. Адже дана єдина електронна система моніторингу є базовою для ведення фактичного державного контролю за оборотом грального бізнесу. Отже, тимчасове призупинення дії такого механізму, матиме наслідком великі можливості для лобізму з боку власників ігрових компаній та в подальшому може мати місце нове відтермінування такої системи владного контролю, бо дивлячись на прогнози середнього прибутку від такої діяльності які складають мінімум декілька мільярдів гривень, такий прогноз є цілком виправданим. А значить, ми матимемо безконтрольний законний ринок азартних ігор де реальні доходи можуть значно різнитися з зареєстрованими [4].

Таким чином, легальний гральний бізнес являє собою складну систему регулювання в цій сфері, для якої необхідне створення сприятливих умов у вигляді певного інвестування, умов для ведення такого бізнесу, адекватних ставок оподаткування,

попит та конкурентноспроможність в Україні.

Говорячи про міжнародний досвід у питанні легалізації грального бізнесу, то він не однорідним. Такі країни як Ізраїль чи Узбекистан повністю заборонили на своїй території азартні ігри. Переважно ці країни характеризуються низьким рівнем життя та з високим рівнем впливу релігії. Більшість держав-членів ЄС повністю легалізували гральний бізнес, врегулювавши це на законодавчому рівні. Деякі держави, наприклад Росія, Великобританія чи США, легалізували лише частково гральний бізнес, створивши певні дозволені гральні зони та чітко визначивши перелік дозволених азартних ігор. Відповідно, деякі держави продовжують притримуватися думки, що азартні ігри це злочин і регулюють це згідно зі своїм кримінальним законодавством. Однак, тенденція деяких держав показує, що вони готові віднести гральний бізнес і все що він включає в себе до сфери розваг [5].

У будь-якому разі, питання легалізації є складним, яке потребує детального вивчення, для пошуку тієї ідеальної системи регулювання відносин, яка б змогла для України мати лише позитивні наслідки з мінімізацією всіх криміногенних факторів.

Отже, зважаючи на всі плюси та мінуси легалізації грального бізнесу в Україні, робимо висновок, що з високим рівнем регулювання такої сфери, можна отримати позитивні наслідки для держави, зокрема для її бюджету. Однак, при цьому необхідно всебічно дослідити ситуацію в Україні та світі, обрати стратегію розвитку та на її основі розробити діючу законодавчу базу, яка буде діяти реально, а не тільки на папері. Бо якщо уже на даному етапі, прийняття єдиного законодавчого акту, допустити неточності, то в недалекому майбутньому можна отримати серйозні прогалини як в податковій сфері так і кримінальній, у вигляді розвитку злочинності. Тому даному питанню важливо приділити достатньо уваги, адже лише при досконалому регулюванні можна залишитися у «виграші».

ЛІТЕРАТУРА:

1. Про заборону грального бізнесу в Україні: Закон України від 15.05.2009 року № 1334-VI / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1334-17> (дата звернення: 25.03.2020).
2. Кримінальний кодекс від 05.04.2001 № 2341-III / Верховна рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14> (дата звернення: 25.03.2020).
3. Сперкач Н. А., Китун А. П. Позитивні та негативні аспекти легалізації грального бізнесу в Україні. *Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції*. 2019. № 5. URL: http://apnl.dnu.in.ua/5_2019/36.pdf.
4. Підгайна Є. Поза грою: чому держава не зможе контролювати індустрію азарту. *Mind*,

2020. URL: <https://mind.ua/publications/20206625-poza-groyu-chomu-derzhava-ne-zmozhe-kontrolyuvati-industriyu-azartu>.

5. Торгашова К. О. Доцільність легалізації грального бізнесу в Україні. *Молодий вчений*. Квітень 2019 р. № 4 (68). URL: <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2019/4/97.pdf>.

6. Резнік О. М., Полулях О. В. Легалізація грального бізнесу як можливість наповнення бюджету України. *Порівняльно-аналітичне право*. № 5, 2019. С. 268-270.

ФІЗИЧНЕ НАСИЛЬСТВО ЯК ОДНА ІЗ ФОРМ ВЧИНЕННЯ НАСИЛЬСТВА В СІМ'Ї

Щербак Н. М.

*Студентка III курсу ННІ права
Сумського державного університету*

Науковий керівник: Пахомов В. В.

*д. ю. н., професор, завідувач кафедри КПДС ННІ права
Сумського державного університету*

Сучасний період розвитку України характеризується численними змінами в її економічному, політичному та соціальному житті. На сьогодні важливим питанням, яке потребує свого негайного вирішення залишається проблема домашнього насильства, яка є, безумовно, характерною для усіх країн світу. Однак, якщо в більшості європейській країн дана проблема активно вивчається та досліджується, то наша країна наразі лише долучається до цього процесу. Адже довгий період часу характерною рисою для українського суспільства залишається ставлення до випадків прояву насильства, зокрема, якщо так зване «вуличне насильство» викликає здебільшого негативну реакцію населення, то насильство вдома чимало людей відверто вважають нормою.

Статистичні дані свідчать про те, що домашнє насильство є вкрай розповсюдженим явищем, притаманним для всіх верств населення України. Відповідно до відомостей, наданих департаментом превентивної діяльності Національної поліції за 2018 рік, до поліції надійшло щонайменше 107,2 тисяч заяв та повідомлень про вчинення правопорушень, пов'язаних з домашнім насильством [1]. За I півріччя 2019 року понад 23 тисячі людей звернулися на національні «гарячі» лінії щодо домашнього насильства [2].

Значним поштовхом до реформування системи запобігання та протидії домашнього насильства став вибір Україною євроінтеграційного вектору, який, зокрема, означає неухильне дотримання міжнародних стандартів та забезпечення реалізації основоположних прав та свобод людини. До таких прав, насамперед, належать право на життя, свободу, особисту недоторканність, повагу до честі й гідності особи, заборону